

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1026
Tarih : 12.02.2016

2566

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet Sarı** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

Gaziantep'te Barak Ovasına hayat veren Nizip Çayında, Baş pınar Organize Sanayi Bölgesi'nin kimyasal atıkları yüzünden büyük bir çevre kirliliği yaşanmaktadır. Sulardaki anormal kirlilik, yöredeki ilçe ve köylere su sağlayan Hancağz Barajını da etkilemiştir. Bahçe ve tarlalarda kullanılan su; toprakları kirletmiş, bitkilerin kurumasına yol açmıştır. Yer altı suları da bölgedeki ciddi kirlilikten nasibini almıştır. Yaklaşık 40 bin dönüm arazide Hancağz Barajı'nda depolanan sulardan faydalanarak yetiştirilen tarım ürünleri, insan sağlığını tehdit etmektedir. Çevre kirliliği yüzünden Nizip Çayı ve Hancağz Barajının suları ile temas eden insan ve hayvanların rahatsızlandığı, hatta bazı köylerde kanser vakalarının arttığı belirlenmiştir.

Nizip Çayı'nın kirlilik düzeyi Çayın akış yönü doğrultundaki 150 bin nüfuslu bölgede ekonomik, toplumsal ve sağlık alanlarında çeşitli sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Ekonomik olarak bölgenin tarım ürünleri çıktısında niteliksel ve niceliksel olarak önemli bir düşüş yaşanmaktadır. Bölge ekonomisinin temel dayanakları olan mısır, hububat, ayçiçeği, domates, biber, patlıcan üretimi yapılamamakta; ceviz ağaçları kurumaktadır. Bölgede sadece nane, semizotu, maydanoz gibi sudaki kirlilikten etkilenmeyen ürünler yetiştirilebilmektedir. Ancak bu ürünler de insan sağlığını tehdit etmektedir. İkinci olarak sağlık alanında civar köylerde tifo sıtma gibi hastalıkların gözlemlenmesinde artış olurken yine bölge köylerdeki kanser ölümlerinde de gözle görülen bir artış vardır. Toplumsal etkileri açısından bakıldığında da Nizip Çayı civarındaki köylerde yaz aylarında nehirden gelen koku ve yine nehirdeki kirlilikten kaynaklanan sivrisinek sorunu nedeniyle sağlıklı bir ortamda yaşamak imkânsız hale gelmektedir.

Uzmanlara göre Nizip Çayında çok fazla cıva bulunmaktadır. Nizip Çayı içerisinde sadece cıva değil birçok kimyasal madde bulunmaktadır. Tekstil, sabun, deterjan, yağ ve daha birçok sektörde kullanılan kimyasalların atığı arıtma yapılmadan bu çaya akıtılmaktadır.

Antep Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm atıklarının Nizip Çayı'na akması sonucu daha önce Nizip Çayı'nda birçok balık türü yaşarken şimdilerde ise canlı organizmalara rastlanmamaktadır. Yöre halkını kaygılandıran diğer bir neden de tarlalardaki verimliliğin düşmesi ve çayın etrafındaki bütün ağaçların kurumasıdır. Yöre halkı tarlalarını açtıkları kuyularla sulamaktadır, fakat Nizip çayındaki akan suyun toprağa karışmasından kaynaklı bu kuyulardan temin edilen suyun da kirlediğini ve ürünlere zarar verdiğini belirtmektedirler.

Bu bağlamda;

- 1- Nizip Çayı güzergâhında olan bölgelerde, çevresel şartları iyileştirmek için geçmişte uygulamış olduğunuz herhangi bir projeniz var mıdır? Eğer var ise, Bu projeler nelerdir ve nasıl uygulamaya geçirmeyi düşünmektesiniz? Bu konuda bir çalışmanız mevcut değilse gelecekte buna yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?
- 2- Geçmişte Nizip Çayında yaşayan su canlıları nelerdir, bunlardan hangileri Nizip Çayına karışan zararlı sanayi atıklarından kaynaklı canlılığını yitirmiştir?

- 3- Nizip Çayı bölgede kaç tane köyün içinden geçmektedir? Bu köylülerin yaşamını olumsuz anlamdan etkilemesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 4- Nizip çayından dolayı bölgede zarar gören ve gelişemeyen tarımsal ürünler nelerdir? Tarımsal ürünlerin üretimine yıllara göre oranı elinizde mevcut mudur?
- 5- Nizip Çayı çevresinde yetişen, meyve- sebze ve üretilen tahıl ürünlerinin sağlığa zarar verdiği iddia edilmektedir. Bu ürünler nelerdir ve ürünler piyasa sunulmadan önce düzenli bir şekilde denetime tabii tutulmakta mıdır?
- 6- Nizip Çayındaki zararlı atıklar ve akan kirli sudan kaynaklı bölgede hangi hastalıklara daha çok rastlanmaktadır? Bu hastalıklardan ve kanserden kaynaklı kaç kişi yaşamını yitirmiştir?
- 7- Nizip Çayına atılan sanayi atıklarının arıtılmasına yönelik bir projeniz mevcut mudur? Nizip Çayı'ndan kaynaklı zarar gören çevresel faktörlerin ıslahına yönelik bir çalışmanız var mıdır?